

Forslag

til

Lov om ændring i lov om Lodsvæsenet.

Fremsat den 6. marts 1964 af forsvarsministeren.

§ 1.

I lov om Lodsvæsenet, jfr. lovbekendtgørelse nr. 230 af 3. juni 1960 foretages følgende ændringer:

1. I § 7 tilføjes efter ordet „hjælpeodser“ ordene „skal søge deres afsked fra udgangen af den måned, de fylder 70 år og“

2. § 41, stk. 1, affattes således:

„§ 41. Betalingen for lodsningen såvel som andre indtægter, der vedrører lods-tjenesten, udgør bruttolodsindtægten og til-falder vedkommende lodseris kasse“

3. I § 42, stk. 1, ændres „den indsejlede bruttolodsfortjeneste, herunder“ til „lods-pengene, af betalingen efter § 33, stk. 1 og 2 og § 35 og af“.

4. I § 42, stk. 3, ændres ordet „bruttolodsfortjenesten“ til „de i stk. 1 nævnte ind-tægter“.

5. I § 42, stk. 6, 2. punktum, ændres „udgør for hver lods ved lodseriet“ til „, der årligt fastsættes af ministeren, udgør for hver lods ved lodseriet højst“.

6. I § 42, stk. 7, ændres „bruttolodsfortje-nesten, jfr. § 41, stk. 1, herunder“ til „brutto-lodsindtægten, jfr. § 41, stk. 1, samt“.

7. § 42, stk. 10 udgår.

8. I § 47, stk. 2, nr. 1a., ændres „brutto-lodsfortjeneste, herunder“ til „bruttolods-indtægt samt“.

9. I § 47, stk. 2, nr. 1 b., ændres „brutto-lodsfortjenesten, herunder indtægterne ved de i §§ 10 og 45 omhandlede tjenester.“ til „de i § 42, stk. 1, nævnte indtægter.“

10. § 47, stk. 2, nr. 2, udgår. Nr. 3 og 4 ændres til nr. 2 og 3.

11. I § 48, stk. 1, udgår ordene „skal søge deres afsked i den måned, de fylder 70 år og“.

12. Efter § 48, stk. 2, 1. punktum tilføjes som nyt punktum:

„Ved pensionsalderens beregning regnes dog hvert års tjenestetid efter det fyldte 63. år og indtil det fyldte 67. år for 2 år“.

13. § 53 affattes således:

„§ 53. Såfremt den aktuarmæssige op-gørelse udviser overskud, kan pensionskas-sens bestyrelse af dette overskud efter indstilling fra kassens aktuar yde tillæg til pen-sionerne eller bestemte grupper af disse.“

14. I § 55, stk. 2, ændres ordet „bruttolodsfortjenesten“ til „de i § 42, stk. 1, nævnte indtægter“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. juli 1964. § 1, nr. 10 og 13 har virkning fra den 1. januar 1964. Bestemmelsen i § 1, nr. 12, finder anvendelse med hensyn til pensionsbeløb, der forfalder til udbetaling efter den 1. januar 1964.

Bemærkninger til lovforslaget.

Til 1 og 11.

Bestemmelsen om, at lodskaptajner, lodsformænd og lodser skal søge deres afsked i den måned, de fylder 70 år, er i den gældende lodsløvs placeret i § 48, der i øvrigt omhandler bestemmelser for de af Den fælles Lodspensionskasse ydede pensioner.

Da også lodskaptajnen og lodserne ved Københavns Lodseri samt de faste hjælpelodser, uanset at disse ikke er medlemmer af Den fælles Lodspensionskasse, bør afgå med 70 års-alderen, foreslås bestemmelsen om 70-års-aldersgrænsen for lodser flyttet til § 7.

Til 2, 3, 4, 6, 8, 9 og 14.

Efter at der ved lov nr. 198 af 18. maj 1960 om ændring i lov om Lodsvæsenet med virkning fra den 1. januar 1961 i § 42, stk. 6 og 7, og § 47, stk. 2, er indført nye regler for beregning af afgift til lodsreguleringsfonden og bidrag til Den fælles Lodspensionskasse, er der opstået tvivl om, hvorvidt der foreligger hjemmel for ved beregningen af nævnte afgift og bidrag at medtage — foruden de i den nuværende § 41, stk. 1, omhandlede betalinger — den i lovens § 31, stk. 3, omhandlede betaling for lodsernes landsætning samt det administrativt indførte driftstillæg.

Det foreslås derfor, at den indtægt, hvoraf lodseriet skal svare afgift til reguleringsfonden og bidrag til lodspensionskassen betegnes som bruttolodsindtægten og i § 41, stk. 1, jfr. § 42, stk. 7 og § 47, stk. 2, nr. 1a, defineres, som omfattende såvel betalingen for lodsnigen som andre indtægter, der vedrører lodstjenesten og tilfalder vedkommende lodseris kasse. Landsætningspenge og driftstillæg omfattes herefter af definitionen. Derimod holdes hen- og hjemrejspenge, der i henhold til § 41, stk. 3, tilfalder lodsen, udenfor bruttolodsindtægten. Endvidere bør det særlige risikotillæg betragtes som et personligt tillæg, der ydes lodsen, og som derfor holdes udenfor bruttolodsindtægten. På tilsvarende måde forholdes med indtægter hidrørende fra lodsernes private virksomhed med trossføring og bugserhjælp, idet særlige udgifter vedrørende denne virksomhed kan kræves holdt udenfor lodseriets drift.

I § 42, stk. 1 og 3, § 47, stk. 2 nr. 1 b og § 55, stk. 2 benyttes udtrykket bruttolodsfortjenesten, hvorved man i praksis har forstået lodspengene og betalingen efter § 33, stk. 1 og 2 og § 35. For at undgå forveksling med den i § 41, stk. 1 nævnte bruttolodsindtægt foreslås det, at ordet bruttolodsfortjeneste i § 42, stk. 1 erstattes af en opregning

af de indtægtsbeløb, der hidtil er indgået i dette begreb, samtidig med, at ordet, hvor det iøvrigt er anvendt i loven, erstattes med henvisning til § 42, stk. 1.

Til 5.

Efter den ved lov nr. 198 af 18. maj 1960 gennemførte ændring af lodsløven er afgiften til lodsreguleringsfonden blevet beregnet til 27 pct. af en nærmere fastsat del af de afgiftspligtige lodseriers nettoindtægt. Afgiftsprocenten på 27 blev fastsat på grundlag af lodseriernes indtjening i årene umiddelbart forud for lovens vedtagelse, idet man tilstræbte at opnå samme totale provenu af afgiften som efter de hidtidige regler for dennes beregning.

Medens lodsreguleringsfondens indtægter i årene fra dens oprettelse i 1954 til udgangen af 1960 nærlig svarede til dens udgifter, har den økonomiske udvikling i de siden da forløbne år medført en stadigt voksende beholdning, der pr. 31. december 1963 androg ca. 1,5 mill. kr., hvorfor Dansk Lodsförening har rejst spørgsmålet om en afgiftsnedsettelse.

En sådan mulighed var forudsat af det udvalg, der i sin tid fremsatte forslag om fondens oprettelse. I sin betænkning af 13. maj 1953 udtales om den foreslåede afgift på visse lodseriers indtægter: „Det foreslås, at beløbene mest praktisk indgår i reguleringsfonden, og at de, for så vidt det skønnes, at der fremover i tiden er tilstrækkelig dækning til fondens forpligtelse overfor de små lodserier, efter ministerens bestemmelse vil kunne anvendes til andre lodsmål, herunder efter omstændighederne til nedsettelse af afgiften.“

Da det efter de indhøstede erfaringer vil være mest hensigtsmæssigt, at afgiften fastsættes fra år til år, foreslås det, at der i loven meddeles ministeren bemyndigelse til at fastsætte procentsatsen dog maksimalt til 27.

Afgiften vil for fremtiden blive fastlagt for et år ad gangen, således at der, udover dækning af de skønnede udgifter til de regulerede lodserier, herunder fornyelse af fartøjsmateriel m. v. ved disse lodserier, sikres en beholdning svarende til reguleringsfondens udgifter i de to foregående regnskabsår.

Under forudsætning af, at der ikke sker væsentlige ændringer i fondens indtægter og udgifter, vil reserverbeholdningen med den gældende afgift på 27 pct. formentlig være tilvejebragt i løbet af 1 à 2 år, hvorefter den afgift, der herefter skønnes nødvendig vil kunne sættes væsentligt lavere end de nuværende 27 pct. Da det imidlertid vil være rimeligt at ud-

strække tilvejebringelsen af reservebeholdningen over et noget længere tidsrum, skal det efter forhandling med Dansk Lodsforening foreslås, at procentsatsen fra den 1. juli 1964 sættes til 20 og således, at denne sats fastholdes, såfremt det viser sig, at fonden gennem afgiften — udover dækning af udgifterne — opnår et overskud, der kan henlægges til reservebeholdningen.

Man er opmærksom på, at en sådan ordning for regulering af afgiftsprocenten gennem en forhøjelse af denne vil forstærke virkningerne af en eventuel økonomisk nedgangsperiode for de afgiftspligtige lodser. Man har imidlertid fundet, at det må overlades den enkelte lods efter individuelt behov at træffe fornødne foranstaltninger herimod gennem opsparing og investering under økonomiske gode forhold med nedsat afgiftsprocent.

Til 7.

I § 42, stk. 2, er der givet forsvarsministeren myndighed til efter samråd med finansministeren at fastsætte de nærmere regler for fondens virksomhed. Det skønnes hensigtsmæssigt, at denne myndighed opretholdes også efter den foreslåede etablering af en reservekapital under fonden. Bestemmelsen i § 42, stk. 10, vedrørende administration af fondens midler kan herefter udgå.

Til 10 og 13.

Ved en skriftlig afstemning, hvori deltog 107 af de 111 tjenstgørende medlemmer af Den fælles Lodspensionskasse, har 105 af medlemmerne i februar måned 1964 stemt for et af et flertal af pensionskassens bestyrelse fremsat forslag, hvorefter der tilvejebringes lovhjemmel for, at der af pensionskassens overskud kan ydes tillæg til pensioner. Dette tillæg vil i første omgang kun blive ydet til pensioner beregnet efter ældre bestemmelser og overgangsbestemmelsen i § 54, stk. 2, således at disse pensioner kan bringes på niveau med pensioner beregnet efter de gældende bestemmelser mod samtidig bortfald af statens tilskud til pensionskasse og pensionister. Disse tilskud omfatter dels et direkte bidrag til pensionskassen på 50.000 kr. årlig, som er ydet i henhold til lodsløvens § 47, stk. 2, nr. 2, dels et i henhold til § 53 ydet dyrtidstillæg til pensionerne, hvilket tilskud i 1963 androg et beløb af 314.884 kr.

Det foreslås, at nævnte tillæg kun ydes, såfremt den aktuarmæssige opgørelse udviser overskud, hvorefter pensionskassens bestyrelse efter indstilling fra kassens aktuar kan yde disse tillæg som til-

læg til de løbende pensioner. Udgiften er for tiden beregnet til et beløb af ca. 150.000 kr. årlig.

Til 12.

Ved lov nr. 198 af 18. maj 1960 om ændring af lov om Lodsvæsenet blev lodsløven § 48, stk. 3, affattet således, at størrelsen af de af Den fælles Lodspensionskasse ydede pensioner bestemmes efter de i § 54 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd indeholdte bestemmelser.

Herved forhøjedes den for opnåelse af højeste pension hidtidige laveste pensionsalder — hvorved forstås tjenestetid i pensionsgivende stilling ved Lodsvæsenet efter det fyldte 35. år — fra 28 år til 32 år, således at fuld pension tidligst kan opnås ved det fyldte 67. år.

Lodstjenesten stiller imidlertid så store fysiske krav til dens udøvere — der kan som eksempel peges på vanskelighederne ved at entre høje skibe i rum sø under dårlige vejrforhold — at lodserne ofte må søge afsked på et tidspunkt, hvor fuld pension efter de gældende bestemmelser ikke kan opnås.

Lodserne har derfor fremsat forslag om, at disse aldersbestemmelser lempes.

Af de 37 lodser, der i årene 1950-1960 blev afskediget med pension fra Den fælles Lodspensionskasse, havde 30 lodser opnået en pensionsalder på 28 år eller derover, og opnåede således fuld pension efter de dagældende bestemmelser. Derimod havde kun 10 af de pågældende opnået den pensionsalder på 32 år eller derover, som efter de nugældende regler berettiger til fuld pension. Selv om erfaringerne fra perioden 1950-1960 ikke fuldt ud kan lægges til grund ved en bedømmelse af virkningerne af de nye skærpede pensionsbestemmelser, idet man bl. a. må forvente, at nogle lodser trods svigtende helbred vil bestrebe sig på at forblive i tjenesten for at opnå højere pension, må det dog påregnes, at de nye pensionsbestemmelser vil bevirke, at forholdsvis færre lodser end hidtil vil opnå fuld pension.

Ved den under bemærkningerne til nr. 10 og 13 nævnte afstemning har 105 af de tjenstgørende medlemmer af Den fælles Lodspensionskasse stemt for et af et flertal af kassens bestyrelse fremsat forslag, hvorefter der ligeledes under forudsætning af bortfald af statens tilskud til pensionskassen gives adgang for afskedigelse med fuld pension på grund af svagelighed fra et tidligere tidspunkt end det gældende, idet hvert års tjenestetid efter det fyldte 63. år og indtil det fyldte 67. år regnes for 2 år.

Da lodsernes pensionsbidrag, der beregnes som 30 pct. af nettoindtægten, for tiden andrager ca. 2 $\frac{1}{4}$ mill. kr. årligt, medens statens bidrag vil bort-

falde, har man fundet det rimeligt at imødekomme lodsernes ønske om en ændring af de gældende aldersbestemmelser, hvorfor det foreslås at den pensionsalder, der lægges til grund for beregning af pensioner, der beregnes efter de pr. 1. april 1959 fast-

satte bestemmelser — med virkning for de pensioner, der kommer til udbetaling fra den 1. januar 1964 — fastsættes således, at hvert års tjenestetid efter det fyldte 63. år og indtil det fyldte 67. år regnes for 2 år.